

Rozner István – Tallósi Béla

ADATOK A HÁROMSZÉKI-HAVASOK, KOMMANDÓ LEVÉLBOGÁR-FAUNÁJÁHOZ (*COLEOPTERA: CHRYSOMELIDAE*)

Bevezetés

A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum, a Magyar Rovartani Társaság kutatói a 2011. és 2012. években rovar-tani kutatásokat végeztek a Kovászna megyei Háromszéki-havasokban, Kommandón. Ez a közlemény tartalmazza a 2011. június 3–6. és 2012. június 2–7. között gyűjtött levélbogarak adatait.

A gyűjtőhelyek leírása

1. A résztvevő kutatók az 1017 méter magasan elterülő Kommandó község belterületén és közvetlen környékén végeztek kutatásokat, csapdázásokat.

2. Nyugatról a Nagy-Bászka-patakba ömlő Rozsdás-patak mentén folytak a gyűjtések. Itt főként a patak mellett elterülő láprétek rovarfaunájának kutatása volt a cél. De a kutatók meglátogatták az irtásos, pusztafüves részeket és a szórványos erdőfoltokat is.

3. A Nagy-Bászka-patak melletti gyűjtések északi irányban főként a régi erdei kisvasút nyomvonalát követték. Gyűjtések folytak a patak melletti zátonyokon, a vasutat övező erdőkben és a réteken.

4. A legeredményesebb gyűjtések helyszíne a Kommandótól északkeleti irányban emelkedő Lakóca-hegy volt. A Lakóca 1777 méter magasságával Kommandó környékének legmagasabb pontja. A gyűjtések főleg a Máté Pál nevű részen folytak 1400–1600 méter közötti magasságban, a Bászka-patak völgyében az erdőkben és a nedves réteken.

Korábbi kommandói kutatások

Kommandó és környéke már a 19. század végén és a 20. század elején felkeltette a rovarászok érdeklődését. Valószínűleg a kommandói erdei vasút lehetővé tette a Háromszéki-havasok e pontjának megközelítését. Ma jól járható autópálya vezet a községbe. Számos kutató látogatta meg a környéket, elsősorban a 3 kilométerre fekvő Gyulafalvát, amely a kommandói ipartelepek központja volt. A települést 1916-ban kiürítették, a lakói elhagyták. Ma már csak az emléke él. A teljesség igénye nélkül megemlíthetjük a következő kutatókat, akik ezen a területen tevé-

kenykedtek: Abafi Aigner Lajos, Kolosváry Gábor, Wachsmann Ferenc.

A Székely Nemzeti Múzeum és a Magyar Rovartani Társaság kutatói 1991-ben (Kocs Irén, Ladár György, Podlussány Attila, Szél Győző) és 1992-ben (Kocs Irén, Podlussány Attila, Rozner István, Szél Győző) végeztek gyűjtéseket Kommandón és környékén, főleg a Bászka-patak mentén. 1985-ben Kocs Irén és Podlussány Attila gyűjtött a Lakócán.

A 2011. és 2012. évi gyűjtések

A gyűjtések mindkét évben a fentebb említett le-
lőhelyeken folytak. A kutatások kiterjedtek több rovarrendre. Jelen publikációban a kutatók által gyűjtött levélbogarak (*Chrysomelidae*) adatait közöljük. Ez a kutatók által Kommandón gyűjtött 75 levélbogár faj és alfaj adatait tartalmazza. Ezek közül 15 faj Kovászna megyére újnak bizonyult.

A gyűjtésekben 2011. és 2012. években résztvevő kutatók névsora: Fetykó Kinga, Jenser Gábor, Kocs Irén, Kutasi Csaba, Petrás Kata, Podlussány Attila, Retezár Imre, Rozner István, Liliana Vasiliu-Oromulu, Tallósi Béla.

A fajlista adatai és rövidítések

A fajlistában a következő adatok szerepelnek: félkövér betűvel a taxonok nevei, normál betűvel a le-
lőhelyek és azokat kiegészítő adatok, pl. az elterjedési area, az erdélyi előfordulás és a gyakoriság. *Dőlt* betűvel a faj tápnövényei találhatóak.

A lelőhelyek rövidítései:

K = Kommandó
KR = Rozsdás-patak völgye
KB = Bászka-patak-völgye
KL = Lakóca

Egyéb rövidítések:

hav. = havasok
hgys. = hegység
TN = tápnövény
p. = patak
v. = völgy, völgye

A fajok jegyzéke és a lelőhelyadatok

Subfamily: DONACIINAE

Genus: *Plateumaris* Thomson, 1859

Plateumaris (Juliusina) affinis Kunze, 1818 – KR – Nyugat-palearktikus faj, amely Erdélyben elterjedt és gyakori. A kommandói gyűjtések Kovászna megyéből a második adatot jelentik. Warchalowski (2003) és Maican (2005) ezt a fajt a *Plateumaris rustica* (Kunze, 1818) szinonimájának tekintik. TN: *Carex*-fajok.

Plateumaris (Juliusina) cosimilis (Schränk, 1781) – K, KR, KB, KL – Palearktikus faj. Erdélyben, így Kovászna megyében is elterjedt és a vizenyős helyeken közönséges. 2011 előtti gyűjtések: Gyulafalva, leg. Abafi Aigner Lajos; 1997, Bászka-patak-v., leg. Rozner István és Rozner György. TN: *Caltha palustris* és a *Carex*-fajok.

Plateumaris (s.str.) sericea (Linnaeus, 1761) – K, KR, KB, KL – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. Kovászna megyében ez a második gyűjtési adata. TN: *Iris*-, *Alisma*- és *Carex*-fajok.

Subfamily: CRIOCERINAE

Genus: *Liliocercis* Reitter, 1912

Liliocercis merdiger (Linnaeus, 1758) – KL – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Covallaria majalis*, *Lilium*-, *Polygonatum*-, *Allium*- és *Muscari*-fajok.

Genus: *Lema* Fabricius, 1798

Lema cyanella (Linnaeus, 1758) – KL – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Cirsium*-fajok.

Genus: *Oulema* Gozis, 1886

Oulema erichsoni (Suffrian, 1841) – KB – Európai faj. Erdélyben elterjedt, de nem gyakori.

Oulema melanopus (Linnaeus, 1758) – KB – Palearktikus faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: a fűfélék, így az *Agropyron*-, *Lolium*-, *Dactylis*-, *Avena*-, *Hordeum*-fajok.

Oulema septentrionis (Weise, 1880) – KB – Európai faj. Erdélyben szórványosan fordul elő. Kovászna megyében gyakori. TN: *Nasturtium officinale*.

Subfamily: CRYPTOCEPHALINAE

Genus: *Cryptocephalus* Müller, 1764

Cryptocephalus (s.str.) aureolus illyricus Franz, 1949 – KB – Európai faj. Ez az alfaja a Kárpát-medencében él. Erdélyben elterjedt és gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Gyulafalva, leg. Abafi Aigner Lajos. TN: *Compositae*.

Cryptocephalus (s.str.) frenatus Laicharting, 1781 – K – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt, de nem gyakori. A kommandói gyűjtés Kovászna megyében új fajt jelent. TN: *Salix*- és *Alnus*-fajok.

Cryptocephalus (s.str.) octopunctatus (Scopoli, 1763) – KB, KL – Európai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Salix*-, *Corylus*-, *Quercus*-, *Betula*- és *Crataegus*-fajok.

Cryptocephalus (s.str.) sericeus sericeus (Linnaeus, 1758) – KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Compositae*.

Subfamily: EUMOLPINAE

Genus: *Bromius* Chevrolat, 1837

Bromius obscurus (Linnaeus, 1758) – KR, KB, KL – Eurázsiai faj, amely előfordul Észak-Amerikában is. Erdélyben elterjedt és gyakori.

Subfamily: CHRYSOMELINAE

Genus: *Chrysolina* Motschoulsky, 1860

Chrysolina (Fastuolina) fastuosa (Scopoli, 1763) – K, KB, KL – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. 2011 előtti gyűjtések: 1997, Kommandó, Bászka-patak-v., leg. Rozner István. TN: *Galeopsis*-, *Lamium*- és *Urtica*-fajok.

Chrysolina (Colaphoptera) crassicollis rementina Bechyně, 1950 – KB – Európai hegyvidéki faj, amely a Kárpátokban és Erdélyben elterjedt, de ritka. A Kommandón gyűjtött példányok a Déli-Kárpátokban élő alfajhoz tartoznak. Warchalowski (2003) a fajt a *Chrysolina menthae* (Schränk, 1776) alfajának tekinti.

Chrysolina (Colaphoptera) marcsitica turgida (Weise, 1882) – KB, KL – Európai faj. Ez az alfaja a Szudétákban és a Kárpátokban él. Erdélyben elterjedt és gyakori.

Chrysolina (Colaphoptera) rufa squalida (Suffrian, 1851) – KB, KL – Európai faj. Ez az alfaj a Szudétákban és a Kárpátokban él. Erdélyben elterjedt és gyakori. A fajt Warchalowski (2003) a *Chrysolina menthae* (Schränk, 1776) alfajának tekinti. Kovászna megyéből ez a második gyűjtési adat.

Chrysolina (Erythrochrysa) polita (Linnaeus, 1758) – KR, KB – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Mentha aquatica*, *Lycopus europaeus*, *Nepeta cataria*, *Glechoma hederacea*, *Salvia pratensis*, *Melissa*- és *Oreganum*-fajok.

Chrysolina (Threnosoma) weisei (J. Frivaldszky, 1883) – KB, KL – A Déli-Kárpátok endemikus faja, de az irodalmi adatok szerint a Keleti-Kárpátokban is gyűjtötték. A kommandói gyűjtési adatunk Kovászna megyében új fajt jelez.

Chrysolina (Chalcoidea) marginata (Linnaeus, 1758) – KB – Csak 1997-ből származó gyűjtési adatunk van: Kommandó, Bászka-patak-v., leg. Rozner István. A 2011–2012-es gyűjtőutakon nem került elő.

Chrysolina (Synerga) herbacea (Duftschmid, 1825) – KB – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Mentha*-fajok.

Chrysolina (Sphaeromela) varians (Schaller, 1783) – K, KB, KL – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Hypericum*-fajok.

Chrysolina (Hypericia) cuprina (Duftschmid, 1825) – K, KR, KB – Európai faj. Erdélyben szórványosan előforduló, ritka faj. A kommandói gyűjtés Kovászna megyében új fajt jelent. TN: *Hypericum*-fajok.

Chrysolina (Chrysomorpha) cerealis alternans Panzer, 1799 – KB – Palearktikus faj. A törzsfaj Nyugat-, Közép- és Európa északi részén él. Ez az alfaj a Balkán-félsziget északi részén és a Duna-medencében található. Erdélyben szórványosan található, nem gyakori. TN: *Mentha longifolia*, *Thymus serpyllum*.

Genus: *Oreina* Chevrolat, 1837

Oreina (s.str.) alpestris (Schummel, 1844) – KL – Európai hegyvidéki faj. Erdélyben elterjedt és nagyon gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Gyulafalva, 1902, leg. Abafi Aigner Lajos. TN: *Chaerophyllum aromaticum*, *Ch. Cicutaria*, *Anthriscus silvestris*.

Oreina (s.str.) viridis merkli (Weise, 1884) – KL – Európai hegyvidéki faj. Ez az alfaja a Kárpátokban elterjedt, Erdélyben gyakori. Kovászna megyében új faj. TN: *Alnus viridis*.

Oreina (Intricatorina) intricata anderschi (Duftschmid, 1825) – KL – Európai hegyvidéki faj, amely a Kárpátokban elterjedt és gyakori. Ez az alfaj főleg a Dinári-Alpokban és a Déli-Kárpátokban található. A kommandói gyűjtés Kovászna megyében új fajt jelent. TN: *Senecio nemorensis*.

Genus: *Gastrophysa* Chevrolat, 1837

Gastrophysa (s.str.) polygoni (Linnaeus, 1758) – KL – Ho-larktikus faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. 2011 előtti gyűj-

tési adata: Kommandó, Bászka-patak-v., 1200 m, 1991, leg. Szél Győző. TN: *Polygonum aviculare*-, *P. convulvulus*-, *Fagopyrum vulgare*- és a *Rumex*-fajok.

Gastrophysa (s.str.) viridula (De Geer, 1775) – KB, KL – Eurázsiai faj, de előfordul Észak-Amerikában is. Erdélyben elterjedt és a tápnövényein közönséges. 2011 előtti gyűjtések: Gyulafalva, 1901, leg. Abafi Ainger Lajos; Kommandó, Bászka-patak-v., 1997, Rozner István. TN: *Rumex alpinus*- és más *Rumex*- és *Polygonum*-fajok.

Genus: **Phaedon** Latreille, 1829

Phaedon (s.str.) armoraciae (Linnaeus, 1758) – KR, KB – Holarktikus faj, amely Erdélyben sokfelé előfordul, de ritka. TN: *Rorippa amphibia*, *Nasturtium officinale*, *Armoracia rusticana*, *Cardamine hirsuta*, *Veronica beccabunga*.

Phaedon (s.str.) cochleariae (Fabricius, 1792) – KB – Euro-anatóliai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Nasturtium officinale*, *Rorippa amphibia*, *Veronica beccabunga*, *Armoracia rusticana*.

Genus: **Sclerophaedon** Weise, 1882

Sclerophaedon carniolicus (Germar, 1824) – K, KB, KR, KL – Közép-európai hegyvidéki faj. Erdélyben szélesen elterjedt és gyakori. TN: *Malachium aquaticum* és a *Stellaria nemorum*.

Sclerophaedon carpathicus Weise, 1875 – KB, KL – A Keleti- és a Déli-Kárpátok endemikus faja. Erdélyben főleg a Keleti-Kárpátokban gyakori. TN: *Caltha palustris*.

Genus: **Hydrothassa** Thomson, 1866

Hydrothassa (Agrostithassa) glabra (Herbst, 1783) – K, KR – Euro-szibériai faj. Erdélyben a vizenyős helyeken elterjedt és nagyon gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, Bászka-patak-v., 1997, leg. Rozner István. TN: *Caltha palustris* és a *Ranunculus*-félék.

Hydrothassa (Hydrothassa) marginella (Linnaeus, 1758) – K, KR, KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben a nedves, vizenyős réteken elterjedt és nagyon gyakori. TN: *Caltha palustris* és a *Ranunculus*-fajok.

Genus: **Prasocuris** Latreille, 1802

Prasocuris junci (Brahm, 1790) – K, KB, KL – Előfordul Európában, Kis-Ázsiában és a Kaukázusban. Erdélyben a vizenyős helyeken elterjedt és gyakori. TN: *Veronica beccabunga*, *Anagallis aquatica*.

Genus: **Chrysomela** Linnaeus, 1758

Chrysomela Chrysomela saliceti Suffrian, 1849 – K, KR, KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben szórványosan található. TN: *Salix*-fajok.

Genus: **Linnaeidea** Motschulsky, 1860

Linnaeidea aenea (Linnaeus, 1758) – K, KB – Palearktikus faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, 1992, leg. Kocs Irén, Podlussány Attila, Rozner István, Szél Győző; Kommandó, Bászka-patak-v., 2007, leg. Rozner István. TN: *Alnus*-fajok.

Genus: **Gonioctena** Chevrolat, 1837

Gonioctena (s.str.) viminalis (Linnaeus, 1758) – KR, KL – Holarktikus faj. Erdélyben a vizenyős helyeken, patakpartokon nagyon gyakori. TN: *Salix*-félék.

Gonioctena (Goniomena) intermedia (Helliesen, 1913) – KB – Észak- és Közép-európai hegyvidéki faj, amely az Alpokban és a Kárpátokban fordul elő, de ritka. A Háromszéki-havasokban gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, 1992., leg. Kocs Irén, Rozner István, Szél Győző. TN: *Corylus avellana*, *Prunus padus*.

Gonioctena (Goniomena) interposita (Franz et Palmén, 1950) – KB – Előfordul az Alpokban, a Szudétákban és a Kárpátokban. Erdélyben szórványosan található, nem gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Gyulafalva, évszám nélkül; Kommandó, Bászka-patak-v., 1997, 2007, leg. Rozner István. TN: *Alnus viridis*, *Sorbus aucuparia* és a *Salix*-fajok.

Gonioctena (Goniomena) pallida (Linnaeus, 1758) – KR, KL – Holarktikus faj. Előfordul Európában, Szibériában és Észak-Amerikában. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Sorbus aucuparia*.

Genus: **Phratora** Chevrolat, 1837

Phratora (s.str.) vitellinae (Linnaeus, 1758) – K, KB, KL – Holarktikus faj. Erdélyben elterjedt és nagyon közönséges. TN: *Salix*- és *Populus*-fajok.

Subfamily: **GALERUCINAE**

Genus: **Galerucella** Crotch, 1873

Galerucella (Neogalerucella) lineola (Fabricius, 1781) – KB – Palearktikus faj. Erdély hegy- és dombvidékén elterjedt és közönséges. TN: *Salix viminalis*, *Alnus glutinosa*, *Corylus avellana*, *Populus nigra*.

Galerucella (Neogalerucella) tenella (Linnaeus, 1761) – Palearktikus faj. Erdélyben szórványosan fordul elő, nem gyakori. A kommandói gyűjtés Kovászna megye levélbogár-faunájában új fajt jelent. TN: *Rosaceae (Filipendula, Potentilla)*-fajok.

Genus: **Lochmaea** Weise, 1883

Lochmaea caprea (Linnaeus, 1758) – K, KR, KB – Eurázsiai faj. Erdélyben, főként a hegyvidékeken messze elterjedt és közönséges. TN: *Salix*-, *Populus*- és *Betula*-fajok.

Genus: **Luperus** Geoffroy, 1762

Luperus caucasicus mixtus Weise, 1879 – KR – A törzsfaj a Kaukázusban él. Ez az alfaj a Déli-Kárpátok több pontjáról is előkerült. A kommandói gyűjtések Kovászna megye levélbogár-faunájára új fajt jelentenek.

Luperus flavipes (Linnaeus, 1767) – K – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt, de nem gyakori. A kommandói gyűjtés Kovászna megyében új fajt jelent. TN: *Alnus*-, *Betula*- és *Salix*-fajok.

Luperus luperus (Sulzer, 1776) – KB – Közép- és dél-európai faj. A Duna-medencében elterjedt, de nem gyakori. Erdélyben szórványosan fordul elő. TN: *Ulmus campestris*.

Subfamily: **HALTICINAE**

Genus: **Phyllotreta** Chevrolat, 1837

Phyllotreta atra (Fabricius, 1775) – KL – Palearktikus faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Brassicaceae*-, *Tropeolum*-fajok.

Phyllotreta cruciferae (Goeze, 1777) – KR – Nyugat-palearktikus faj, amely előfordul Szudánban, Indiában és Észak-Amerikában is. Erdélyben nagyon szórványosan fordul elő, nem gyakori. A kommandói gyűjtések Kovászna megyében új fajt jelentenek. TN: *Brassicaceae*.

Phyllotreta diademata Foudras, 1860 – KB – Nyugat-palearktikus faj. Erdélyben a vizenyős réteken szórványosan található, gyakori. TN: *Nestia paniculata*- és a *Rorippa*-fajok.

Phyllotreta flexuosa (Illiger, 1794) – KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben nagyon szórványosan fordul elő, igen ritka. A kommandói gyűjtése Kovászna megyéből az első adat. TN: *Nasturtium officinale*.

Phyllotreta nigripes (Fabricius, 1775) – KL – Mediterrán faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Brassicaceae*.

Phyllotreta tetrastigma (Comolli, 1837) – K, KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben a vizenyős réteken elterjedt és gyakori. TN: *Cardamine*-fajok.

Genus: **Aphthona** Chevrolat, 1837

Aphthona venustula (Kutschera, 1861) – KB – Euro-anatóliai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Euphorbia*-félék.

Genus: **Longitarsus** Berthold, 1827

Longitarsus (s.str.) atricillus (Linnaeus, 1761) – KB – Nyugat-palearktikus faj. Erdélyben szórványosan fordul elő, nem gyakori. Kovászna megyéből első előfordulási adata. TN: *Ranunculus*- és *Mentha*-fajok.

Genus: **Hermaphysa** Foudras, 1859

Hermaphysa mercurialis (Fabricius, 1792) – K, KR – Euro-anatóliai faj. A Kárpát-medencében a középhegységek erdeinek a lakója. Erdélyben szórányosan található, nem ritka. Kovászna megye levélbogár-faunájának új faja. TN: *Mercurialis perennis* és a *Mercurialis ovata*.

Genus: **Batophila** Foudras, 1859

Batophila rubi (Paykull, 1799) – K, KR, KB, KL – Európai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: a *Rubus*- és a *Fragaria*-félék.

Genus: **Neocrepidodera** Heikertinger, 1911

Neocrepidodera corpulenta (Kutschera, 1860) – K, KB, KL – Dél-európai hegyvidéki faj. Erdély hegyeiben elterjedt és közönséges. 2011 előtti gyűjtések: Mt. Lakóca, 1500–1600 m, 1985, leg. Kocs Irén és Podlussány Attila.

Neocrepidodera femorata (Gyllenhal, 1813) – K, KR, KB, KL – Közép- és Dél-Európai hegyvidéki faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, Bászka-patak-v., 1997, leg. Rozner István. TN: *Galeopsis tetrabit*.

Neocrepidodera nigritula (Gyllenhal, 1813) – K – Észak- és közép-európai faj. Erdélyben szórányosan fordul elő, ritka. A kommandói gyűjtés Kovászna megye levélbogár-faunájában új fajt jelent.

Genus: **Hippuriphila** Foudras, 1859

Hippuriphila modeeri (Linnaeus, 1761) – K, KR, KB – Holarktikus faj, amely Eurázián kívül Észak-Amerikában is előfordul. Erdélyben a vizenyős helyeken elterjedt és gyakori. TN: *Equisetum*.

Genus: **Crepidodera** Chevrolat, 1837

Crepidodera aurata (Marsham, 1802) – K, KB, KL – Palearktikus faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Salix*- és *Populus*-félék.

Genus: **Minota** Kutschera, 1859

Minota carpathica Heikertinger, 1911 – K, KL – Európai faj, előfordul az Alpokban, a Szudétákban és a Kárpátokban. Erdélyben elterjedt és gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, Bászka-patak-v., 1992, 1997, leg. Podlussány Attila, Rozner István, Szél Győző; Mt. Lakóca, 1500–1600 m, 1985, leg. Kocs Irén és Podlussány Attila. Kaszab (1962) a *Minota obesa* (Waltl, 1839) alfajának tekinti. TN: *Vaccinium*-félék.

Genus: **Chaetocnema** Stephens, 1831

Chaetocnema (s.str.) aridula (Gyllenhal, 1827) – K, KR, KB – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Gramineae*.

Chaetocnema (Tlanoma) concinna (Marsham, 1802) – KL – Eurázsiai faj, amely Kanadában is előfordul. Egész Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Rumex*-, *Polygonum*- és *Rheum*-fajok.

Genus: **Mniophila** Stephens, 1831

Mniophila muscorum (Koch, 1803) – KL – Európai hegyvidéki faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. 2011 előtti gyűjtések: Kommandó, Bászka-patak-v., 1992, 1997, leg. Podlussány Attila, Rozner István, Szél Győző. TN: *Plantago lanceolata*, *Teucrium scordonia*, *Digitalis purpurea*.

Genus: **Psylliodes** Berthold, 1827

Psylliodes (s.str.) chalcomerus (Illiger, 1807) – KB – Nyugat-palearktikus faj. Erdélyben elterjedt és gyakori. TN: *Carduus*- és *Cirsium*-fajok.

Psylliodes (s.str.) chrysocephalus (Linnaeus, 1758) – KR, KB, KL – Euro-szibériai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. Kovászna megyében a kommandói gyűjtés új fajt jelent. TN: *Brassica oleracea*, *Brassica napus*.

Psylliodes (s.str.) napi (Fabricius, 1792) – KB – Nyugat-palearktikus faj, amely Észak-Afrikától és Európától Kazahsztánig található. Erdélyben a hegy- és dombvidéken elterjedt és gyakori. TN: *Alliaria officinalis*, a *Nasturtium*- és *Cardamine*-fajok.

Subfamily: **CASSIDINAE**

Genus: **Cassida** Linnaeus, 1758

Cassida (s.str.) denticollis Suffrian, 1844 – KR, KL – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Chrysanthemum vulgare*, *Achillea millefolium*.

Cassida (s.str.) flaveola Thunberg, 1794 – K, KR, KB – Közép- és kelet-európai faj. Erdélyben a vizes élőhelyeken elterjedt és gyakori. TN: *Stellaria holostea*, *Stellaria graminea*, *Merlandrium album*.

Cassida (s.str.) rubiginosa Müller, 1776 – KR, KB – Palearktikus faj, amely Észak-Amerikában is megtalálható. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Onopordon acanthium*, *Arctium lappa*, *Sonchus oleraceus*, *Chrysanthemum vulgare*-, *Carduum*- és *Cirsium*-fajok.

Cassida (s.str.) vibex Linnaeus, 1767 – KB, KR, KL – Eurázsiai faj. Erdélyben elterjedt és közönséges. TN: *Cirsium arvense*, *Cirsium palustre*, *Chrysanthemum vulgare*.

Cassida (Odontionycha) viridis Linnaeus, 1758 – K, KB, KL – Eurázsiai faj. Erdélyben mindenfelé elterjedt és nagyon közönséges. TN: *Salvia-Stachys*-, *Mentha*-, *Galeopsis*-, *Lycopus*-, *Cisium*-félék.

Köszönetnyilvánítás

Köszönet illeti Kocs Irént, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum Természettudományi Osztálya muzeológusát és férjét, Kocs Jánost az önzetlen segítségért, amellyel lehetővé tették a gyűjtőutak zavartalan lebonyolítását. Ezúton köszönjük meg dr. Hangay Györgynek (Ausztrália, Sydney) a cikkel kapcsolatos észrevételeket és az angol nyelvű fordításokat.

Rozner István – Budapest, Tétényi-út 129, HU-1116

Tallósi Béla – Szolnok, Csokonai-u. 23, HU-5000

Irodalom

- KASZAB Zoltán
1962 Levélbogarak – Chrysomelidae. *Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)*, IX, 16, Akadémiai Kiadó, Budapest.
- ROZNER István
1996 An updated list of the Chrysomelidae of Hungary and the adjoining parts of the Carpathian Basin (Coleoptera), *Folia Ent. Hung.*, 57, 243–260.
1998 Hargita megye levélbogár-faunájának alapvetése (Coleoptera: Chrysomelidae), *Acta Siculica 1997*, T3 Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 81–106.
2011 Kovászna megye levélbogár-faunájának alapvetése (Coleoptera: Chrysomelidae), *Acta Siculica 2011*, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 91–104.
- ROZNER István – ROZNER György
2007 Adatok Erdély és a Bánság levélbogár-faunájához (Coleoptera: Chrysomelidae), *Acta Siculica 2007*, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 115–131.
- SZÉL Győző – ROZNER István – KOCS Irén
1996 Contribuții la cunoașterea Coleopterelor din Transilvania (România) pe baza colectărilor din ultimii ani, *Acta Siculica 1995*, T3 Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 73–92.
- WARCZALOWSKI, Andrzej
2003 *CHRYSOMELIDAE, The leaf-beetles of Europe and the Mediterranean area*, Warszawa.

Data to the leaf beetle fauna (*Coleoptera: Chrysomelidae*) of the Háromszék Alps, Kommandó

(Abstract)

Researchers of the Székely National Museum of Sepsiszentgyörgy and the Hungarian Entomological Society conducted entomological researches in Kovászna County, in the Háromszék Alps, Kommandó in 2011 and in 2012. This publication contains the data of the collected leaf beetles (Chrysomelidae). Fieldwork was carried out in four localities. The researchers collected 75 species and subspecies from 8 leaf beetle families. 15 species represent new records to Kovászna County.

Contribuții la fauna de crisomelide (*Coleoptera: Chrysomelidae*) din Munții Vrancei, Comandău

(Rezumat)

Cercetătorii de la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe, împreună cu colegii lor de la Societatea Maghiară de Entomologie au efectuat cercetări de entomologie în Județul Covasna, mai precis în Munții Vrancei, la Comandău în anii 2011 și 2012. Lucrarea de față include datele despre gândacii de frunze (Chrysomelidae) colectați. Cercetarea a avut loc în patru locații. Cercetătorii au colectat 75 de specii și subspecii aparținând a 8 familii de gândaci de frunze. 15 specii reprezintă înregistrări noi pentru Județul Covasna.

